

DE TANK

ORGaan van de TWENOT
POSTBUS 357
8000 AJ ZWOLLE

VERSCHIJNT
6 x per jaar

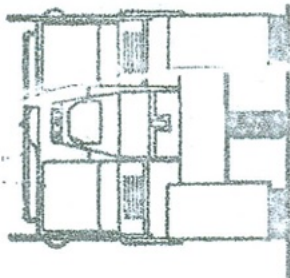
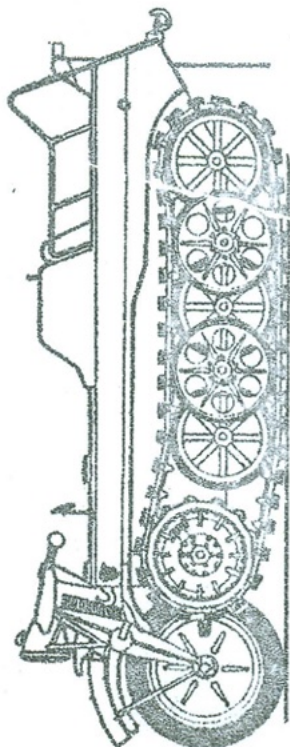
48

juni 1984

TWENOT

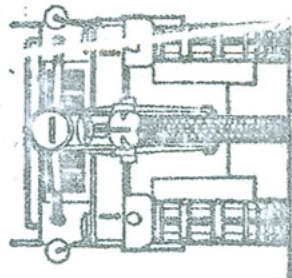
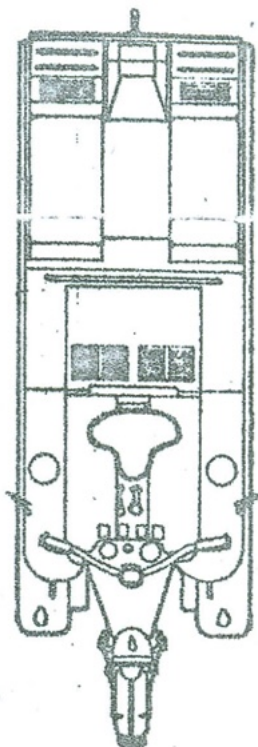

voor tankhobbyisten
postbus 357
8000 AJ zwolle

NSU Sd. Kfz. 2
kleines Kettenrad

1:32

B. vanaf Amersfoort;

1. via Soesterberg richting Zeist rijden en aanhouden "Zeist-West"
2. vervolgens als bij A. vanaf punt 2.

C. vanuit de richtingen, Den-Bosch, Den-Haag, R'dam en A'dam;

1. bij klaverblad Ouden-Rijn richting Arnhem.
2. afslag Driebergen, Zeist nemen, dan richting Zeist.
3. bij binnenrijden Zeist, Utrecht aanhouden en na het tweede stoplicht afslaan in de richting "Bunnik"
4. dan de derde straat rechts in.

D. vanuit de richting Arnhem;

1. via A12 en de afslag Driebergen, Zeist nemen, dan richting Zeist
2. vervolgens als bij C. vanaf punt 3.

Voor de goede orde nog even de volgende zaken:

De auto's van de bezoekers moeten in de omliggende straten worden geparkeerd, omdat er niet op het voor het gebouw liggende terrein mag worden geparkeerd op last van de brandweer!!.

VOOR DE MODELBOUWERS IS DEZE VERGADERING VAN GROOT BELANG: ←

De TWENOT heeft een groot aantal bouwdozen gekocht die op deze vergadering zullen worden verkocht, de prijs is natuurlijk zodanig dat het ook voor leden met een kleine portemonnee interessant kan zijn.

De verzameling bestaat uit ongeveer 150 ongebouwde modellen 1:35, ± 50 gebouwde modellen en daarnaast ongeveer 130 zaken als diorama-aankleding e.d. voor 1:35.

Om een zo eerlijke gang van zaken te garanderen krijgt ieder lid bij binnenkomst een gratis lot uitgereikt. De trekking van de loten bepaalt de volgorde van koop. Aan de hoeveelheid van aankoop is een maximum gebonden zodat er keus blijft voor de volgende loten.

Wij hopen dat het bestuur in deze heeft voldaan aan de veel geuite wens om een gezamenlijke inkoop te plegen. Komt dus allen!!!!

Vergeet overigens niet om wat mee te nemen voor de verloting!

Wij blijven op U rekenen.

REGIONALE BIJeenKOMST.

Wilt U een bijeenkomst organiseren bij U in de omgeving? Laat het even aan de redactie weten en plaats een berichtje in de Tank.

Op vrijdag 15 juni nodigen Jan en Corry van Veen U uit voor een regionale avond in de [REDACTED] te Haarlem.

Het is de bedoeling om streeks 20.00 uur te starten. Er is geen vast programma, eventueel meegebrachte dia's worden vertoond en verder gezellig over de hobby kletsen. Wel van te voren even bellen. Telfnc: [REDACTED]

Vanuit Alkmaar richting Haarlem op de A 9 volgen en afslag Santpoort nemen. Beneden aan de afrit linksaf, onder de A 9 door komt U op het Delftplein, dit rondt U af voor de helft en dan volgt U de Vondelweg, deze volgt U in zuidelijke richting, bij de verkeerslichten rechtdoor, aan de linkerzijde passert U een mijnenveger van de zeeverkenner, rechtdoor tot de verkeerslichten en het Shellstation, hier gaat U meteen rechtsaf, na ± 25 meter eerste links, aan het einde van de straat weer links, na 20 meter eerste links, dit is de [REDACTED]
Naar nummer [REDACTED].

Voor degenen die uit de richting Den Haag of Rotterdam komen volgen de A 4 Richting Amsterdam via Badhoevedorp naar de richting Alkmaar tot het Rottepolderplein, daar richting Haarlem, linksaf dan komt U op de Amsterdamse-vaart

Via deze weg tot de derde verkeerslichten, daar rechtsaf onder de spoorlijn door, dan bij de verkeerslichten linksaf en rechtdoor en over de brug meteen rechtsaf langs het water tot U een gebouw ziet met een gele windmolen op het dak. Hier linksaf, dan de derde straat rechtsaf totdat U rechts de speeltuin ziet. Hier meteen omheen, dan de tweede straat links.
Dit is de XXXXXXXXXX Zoek naar nummer XXXX en bel aan.

EXCURSIES.

De organisatie BIG BEN TOURS, van de Stoomvaart Maatschappij Zeeland heeft een aardig retourtje in het programma.
Vanaf ieder station in Nederland naar Londen en terug in twee nachten en een dag voor f 140,-- per persoon.
De reis kan alleen op maandag, dinsdag of woensdagavond beginnen.
Wie daarin is geïnteresseerd in de maand oktober neemt contact op met de redactie. Bij voldoende gelijktijdige liefhebberij is het mogelijk om niet naar Londen maar naar Duxford te gaan. In deze plaats staat de indrukwekkende voertuigverzameling van het Imperial War Museum.

MUNSTER, Lehrsammlung Gepanzerte Kampftruppen.

Na de geslaagde excursie van vorig jaar naar Brussel, heeft het reiscomité contact opgenomen met een aantal verzamelingen op het gebied van de Cavalerie. Tot onze grote spijt is er nog geen response vanuit Amersfoort, maar aan dat verlanglijstje wordt gewerkt.

De Kampftruppenschule 2 te Munster hebben een leerverzameling die sinds kort is opengesteld voor het publiek.

De TWENOT heeft het voornemen om bij voldoende deelname een bezoek te gaan brengen in Duitsland en wel op 6 OKTOBER.

Wat is daar allemaal te bewonderen???

Aan voertuigen die buiten staan opgesteld:

Panzerkampfwagen IV ausf G.

Panzerkampfwagen V Ausf A. Panther

Panzerkampfwagen VI Ausf B. Tiger II of Königstiger

Sturmeschutz 40 Ausf G. Op Pzkw III

Jagdpanzer 38 "HETZER"

Jagdpanzer V "JAGDPANTHER"

Schwerer Panzerspähwagen (8x8)

Schwere Panzerhaubitze "HUMMEL" op Pzkw IV

Lichte tank M-41

Middelzware tank M-47

Middelzware tank M-48A2

MBT 70

Prototype van de Leopard 2 nummer 14 met toren nummer 13

M-113 mortierdrager met 120 mm mortier

M-42 luchtdoeltank

Bergingstank M-74 op M4A3

Leopard I uit de voorserie.

HS 30 Dampmortier in diverse uitvoeringen

MARDER in enkele uitvoeringen o.a. als mortierdrager.

Spähpanzer "LUCHS" voorserie van MANN en van DAIMLER BENZ

Raketjagdpanzer 1 en 2

Transportpanzer 1 (6x6)

Spähpanzer Kette Prototype van lichte verkenningstank

Kanonjagdpanzer

Binnen is een uniform en uitrustingverzameling waar nog wat kleinere zaken zijn te bekijken zoals het Kettenkrad e.d.

De bedoeling is dat er vier opstapplaatsen zijn: Amsterdam, Utrecht, Deventer en Hengelo, in principe bij het station.

4
We starten weer om ongeveer 7 uur in Amsterdam en gaan dan verder.
In verband met het reserveren van de bus is een tijdige betaling strikt noodzakelijk. De prijs bedraagt f 50,-- per persoon, waarbij wij nu weer zoals de vorige keer een minimum aantal deelnemers nodig hebben van 35 man.

De betaling graag op rekening van de TWENOT Gironummer 3026112 te HEILOO met daarbij de vermelding "Excursie Munster"
De betaling moet binnen zijn voor of op 15 augustus 1984
Doe het dus zuinig aan op vakantie, hou f 50,-- over en ga mee naar Munster. Vergeet niet om voor die tijd een geldig bewijs van Nederlanderschap of paspoort te hebben!!
Zijn er meer deelnemers dan het gevraagde minimum dan worden de kosten pro rata verlaagd.

LEDENLIJST

De postcode van R.J.A. Gillis moet zijn [redacted] en telefoon [redacted]

Verhuisd zijn de volgende leden

159-1277 R.M. Droog naar [redacted]
212-0879 H.P. van Lookeren naar [redacted]
321-0283 W.Nagtegaal naar [redacted]

Wij heten welkom de volgende leden

281-0481 F.Seykens, [redacted]
Hij is opnieuw lid geworden.
382-0184 G.W.Tromp, [redacted]
383-0184 Maarten Straver, [redacted]
384-0484 A.R. Diepenveen, [redacted]

VRAAG EN AANBOD

Onze Secretaris is naarstig op zoek naar iemand die de beschikking kan krijgen over een bioscoopzaal met een 45mm projector.
De TWENOT kan een film huren die 4 uur duurt en waarin veel tanks en andere gepantserde voertuigen voorkomen.
Weet U hiervoor een oplossing dan graag melden bij Bert van der Velden
[redacted]

Ons meest westelijk woonachtige lid, B.A. Fonck, [redacted] te [redacted] is op zoek naar allerlei informatie, technische gegevens, foto's close-ups detailtekeningen e.d. van de Leopard 2 (Geen modelbouw)
Hij is ook benieuwd naar de praktijkervaringen met dit voertuig.

Jos Visser, [redacted] is op zoek naar:
Bouwdoos of al gebouwd model van de Somua S35 schaal 1:35.
In het ergste geval mag het model incompleet zijn.

John v/d Pas, [redacted], zoekt een model schaal 1:35 van een AMX 13 tank, dus geen PRA of PRI, met een 105 mm kanon. Het gaat hem dan enkel om het 105mm kanon, de rest mag ontbreken.
Het was een Heller model nummer onbekend en hij heeft het in 1977 nog gezien.

D. Broekman, [redacted] zoekt munitie die door geallieerde en Duitse legers tijdens WOII is gebruikt. (Ook naoorlogs is welkom)
Verder zoekt hij allerlei militairia die dezelfde legers betreffen.
Boeken en exemplaren van het duitse kwartaalblad Wffenrevue betreffende munitie en wapens.
Hij wil tevens in contact komen met leden die dezelfde interesse hebben
Hij is in het bezit van een munitiemachtiging.

DEEL III

Model: RAF Refuelling Set
Merk : Airfix no. 3302
Schaal : 1:76

Deze set bestaat uit twee eenvoudig te bouwen modellen van RAF-tankwagens namelijk de Bedford QL 4x4 en de AEC 0854 6x6 Matador. De cabines en chassis van de beide wagens kunnen los worden gebouwd zodat conversies mogelijk zijn.

De bouwbeschrijving is duidelijk en de gelijkenis met de originelen is goed. De afmetingen van de wagens als tanker zijn mij niet bekend maar de wielbases van de beide wagens zijn vrij juist: De Bedford komt 0,7mm tekort en de AEC komt 1,8mm tekort.

Enkele aanpassingen zijn noodzakelijk: het stuurwiel in de Bedford en de ramen in de beide wagens.

De passing van de onderdelen en de detaillering is zeer goed

Transfers: 4 kleine RAF roundels, 3 stel RAF kentekens, unit kentekens B/3 en F/11 en twee cirkels met octaangetal (100)

Figuren: 10 stuks; echt gemaakt voor een diorama met vliegtuigen waarbij U dan zelf voor de slangen van de wagens naar de vliegtuigen moet zorgen. Een van de betere sets figuren in deze schaal.

Literatuur: Fighting Vehicles Directory Bart H. Vanderveen.

DE BEDFORD

De Bedford QL is in zeer veel versies gebruikt; in het nederlandse leger als QLT Troopcarrier en als QLR Radiowagen. Andere bekende uitvoeringen zijn: QLB trekker voor 40mm Bofors, QL Portee 6 pdr en de Lorry GS.

Het model heeft een zeer goed gedetailleerd chassis waarvan de maten zijn in mm: Wielbasis 48,5mm, spoorbreedte 23,0mm wielen $\varnothing \times d = 12,7 \times 3,5$

BOUWTIPS: St.1.: in de cabine zitten geen stuurwiel en andere bedieningsorganen, geen chauffeur en geen ramen. De rechterstoel moet tegen de motorkap worden geplaatst. Eerst nummer 4 aan nummer 5 lijmen.

Stuur en stuurstang vindt ik het meest noodzakelijk. De stuurstang komt in de scheiding tussen 2 en 4 en wel zodanig dat het stuurwiel voor 1/3 door het raam te zien is.

St.3.: Voor de juiste plaats van 31/34 is St.4. duidelijker getekend Als U de cabine op het chassis past blijkt er een gat onder de cabine vloer te zitten. Dit heb ik opgelost door aan de binnenzijde van de spatborden een plaatje te lijmen (plaatje 14x5mm en dan in de vorm vijlen).

St.4: de pijlen van 48 en 50 moeten naar de achterzijden van resp. 44 en 45; 46 loopt van achterzijde 43 naar opstand tussen 44 en 45. Dit heb ik van foto's. De leidingen 56 en 57 pas aanbrengen als 58,59 en 60 zijn gelijmd en goed gedroogd.

DE AEC TYPE 0854 MATADOR

(Er was ook een 4x4 Matador n.l. type 0853). Het AEC chassis 0854 werd bij de RAF ook gebruikt als Mobile Oxygen Plant en als kraan met een ColesMk VII series 7 kraan. Voorts is uit Nederlandse dienst bekend de "Vehicle, armoured, command 6x6" op AEC 0856 chassis.

De verschillen zijn klein: 0856: w.b. 4178 BC mm; 0854: wb 4498 BC 1302mm. Bij een conversie zou ik het bogiestel niet verkleinen maar wel de wielbasis, dat scheelt resp 1 en 4,3mm op schaal 1:76

BOUWTIPS: St.5: Nummervolgorde aanhouden m.u.v. 64 en 74, deze tegelijk lijmen met het dak er los op voor de pasvorm. St.6: Voor betere montage heb ik van 87 eerst de as naar 83 afgesneden en later weer vastgelijmd. St 7: Ruimte tussen voorveer en chassis iets groter maken anders past de radiator hier niet tussen. Verwissel de spatborden 94 en 95 niet! Om ze evenwijdig te krijgen heb ik ze laten drogen met een gewicht erop. St.8: De jukken 111 en 112 moest ik bij de spatborden iets invijlen. Eerst 120 tegen achterzijde cabine daarna 113 t.m. 117.

BOUWTIPS: St.6.: Vooras plaatsen in St.7 gelijk met de achterwielen
St.8.: Bij kraan in bedrijf stoel 102 met leuning naar voren plaatsen de kraanmachinist hoort eigenlijk hierop te zitten.
St.9.: Plaatsing van 110 gaf moeilijkheden, na het wegsnijden van de opstaande rib aan de binnenzijde paste alles goed.
St 10/12: De draadtekening is foutief. Het ene uiteinde van de draad komt niet aan de draad te zitten maar aan de kraanarm in de buurt van 127. Wacht met lijmen van katrol 129/131. De rest van de kraanarm kan zondermeer volgens het voorschrift worden gelijmd.
St.12.: 136 en 138 aan 137 lijmen met 139 er los tegenaan voor de stand. Zet nu eerst de rest als volgt in elkaar: plaatje 141 in gelijmde deel, steunen 133 en 135 met 134 ertussen. 134 in gat van 143 en dit op het geheel. Maak nu draaduiteinde (denk om de schaal) aan 132 vast, plaats eerst 132 dan 134 en weer plaat 143 erop, maar nu met elastiekjes vastzetten. Nu aan de voorzijde, de kant van 132, steunen en met plaatje 141 vastlijmen en laten drogen. Vervolgens kraanarm tussen steunen en achterzijde incl 143 vastlijmen. Na het drogen kan 140 en 142 worden gelijmd, binnenzijde verven. Als dit geheel droog is, de draad door de kraanarm voeren en als laatste 139 vastlijmen. Nu de katrol met de draad erdoor voorzichtig inelkaar zetten en lijmen zonder dat de draad vast komt te zitten. Een 5-tons staalkabel is ongeveer 20mm dik dus op schaal moet de draad 0,25mm zijn.

F. Weisfelt.

PRINSES IRENE BRIGADE

Op 4 juni was het 40 jaar geleden dat de prinses Irene brigade voet aan land zette op het strand van Normandie

Van ons lid H. van Dijk. [REDACTED] kregen wij een knipsel uit de Legerkoerier van 1952.

Als soldaat van de eerste lichting van het kersverse Garde Regiment Fuseliers Prinses Irene, en opgeleid door oudstrijders uit de Prinses Irene Brigade vindt hi dat er wat aandacht besteed mag worden aan deze beroemde Brigade. Een stelling waar uw redactie het volkomen mee eens is.

Hier is wat eigenbelang niet vreemd aan. De redactie heeft namelijk een voorstel. Leden die in militaire dienst hebben gezeten vragen wij om een opsomming te sturen van de voertuigen die bij hun onderdeel in gebruik waren en eventuele modificaties en of gebruikersveranderingen en wensen in copyvorm op te sturen naar de redactie. Er zijn hobbyisten die veel interesse hebben in de Nederlandse uitrusting.

Frits Weisfelt heeft in dit kader een verzoek:

Wie heeft opgave van maten en kleuren van de verschillende aanduidingen die gebruikt zijn op de nederlandse voertuigen, zoals de Nederlandse leeuw de kolonneaanduidingen e.d.

Het licht in de bedoeling om hiervan een blaadje Decals te laten maken zodat ook nederlandse voertuigen kunnen worden aangekleed.

Laat eens wat horen in Veenendaal.

Leggerknoevenier

OFFICIEEL ORGaan
VAN DE KONINKLIJKE LANDMACHT
MAANDBLAD VOOR INBENNS VOORLICHTING
REDACTIE: REEVE/MAAPOORT 11000
EN J. G. SAATJES
UITGAVE VAN HET MINISTERIE VAN OORLOG
DIRECTORAAT PERSONEEL
ADRES REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
MINISTERIE VAN OORLOG, PLEIN 4
5, GRAVESHAAZE, TELEFOON 12345

2e Jaargang, nummer 1 - Jan. 1952

Erf jaar geleden: In Engeland werd een Nederlandse Brigade opgericht van Irene-Brigade tot Garderegiment „Prinses Irene“

Ja, de 11e Januari is een belangrijke datum in de geschiedenis van het Garderegiment „Prinses Irene“ want op die dag werd in Engeland... Maar verder kwam de Luitenant-Kolonel D. Blunken, de wrd. Commandant van het Garderegiment, afkomstig niet, hoe overtuigend hij ook moge zijn. Want op datzelfde moment begonnen vele telefoons te rinkellet: alarm oefening!

Voor een praktische was toen natuurlijk geen tijd meer. Alle instructie, hetzij buiten, hetzij in de kazern, stakte en allen concentreerde zich op het volledig manswaardig maken van het bataljon, dat reeds voor het middagagur gereed stond om uit te rukken en vervolgens ook inderdaad inrukke voor het leudren van een korte oefening in de omgeving van de schietbaan. Maar wij waren in verband met de 11e Januari naar Assen gekomen en niet om een alarmoefening bij te wonen, hoewel wij ongeveer een goede indruk kregen van de parateheid van de mannen van het Garderegiment.

Geschiedenis der Brigade

Op 11 Januari 1941 werd te Coenlogten in Cheshire (Engeland) de „Koninklijke Nederlandse Brigade“ opgericht. Nederland zuchtte onder het juk van de Duitse bezetter, maar overal elders op de wereld woonden vele Nederlanders. Zij waren het die de Brigade vormden, gezamen met hen die in de Meidagen van 1940 naar Engeland waren overgesloven of tijdens de bezetting dit waagstuk ondernamen. Nog in hetzelfde jaar, waarin zij werd opgericht, namelijk op 27 Augustus 1941, kreeg de Brigade van H.M. Koningin Wilhelmina te Wouvenamp-ton naar naam en een verndel. De manschappen van de Brigade toesprekend zude Hare Majesteit: „Op dit voorstel is aangevraagd: de naam van Mgr. Kiechdochter, Prinses Irene, het Pelsend van de Westmacht, wier naam ik met volle instemming van Haar Ouders en de Brigadegeel vertrouwen op God, onzen on-

Bij de voorplaat:

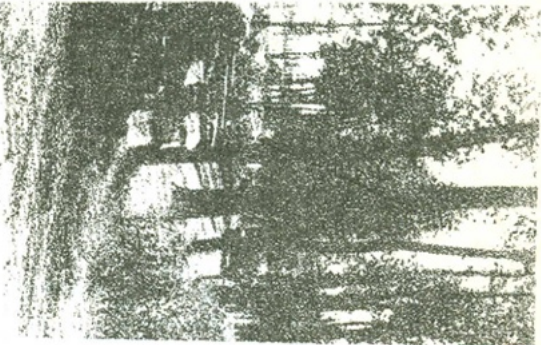
Vandendracht van het Garderegiment Prinses Irene studeert zij dezer dagen in de omringelde tenten stand daaroprichten door het veldbaan te Tilburg.

zorgzaam juist was gericht, vwoor: zachte door schietoefening zo voo: ge worden. Op 14 Augustus 1941 werd de eerste luitenant onderofficier van de modische dienst vwoonens tijdens een artillerie-deel. Het was de waentmeester P. W. H. Lammeus. Nog in de loop van Augustus begon de grote Duitse terugtocht en de Brigade kon deze. Heel fixe corner van laten om de tegenstander op de hant te volgen. Zij passeerde Dream, Pont I'Pocque, veroverde met verpassede sroon Pont Audemer en herpakte de oeveren van de Seine, nabij Rouaan.

Nederlandse grens gopnawerd

HET eerstvolgende vuurcontact met de vijand vond plaats bij Beertingen, waar voortdurend werd gestreden. In het kader van de geallieerde luchlandingsacties bij Arnhem, Nijmegen en Eindhoven kon de oprnars hervat worden. In de nacht van 20 op 21 September 1944 passeerde men bij Valkenswaard de Nederlandse grens.

Ook dit is een datum om even bij stil te staan. Het was meer dan vier jaar geleden, dat in Zevenaar Vlaanderen de laatste Nederlandse soldaten de laatste Nederlanders zakte werden. Nederlands grondgebied te verlaten. Vier donkere jatten had waard de Nederlandse grens.

Cartierpelsion van de Irene-Brigade in op-mars nabij Grave

De Brigade verloor bij heel veldtocht door Frankrijk. Deiler en Nederland 43 man, van wie er 12 bij Hebel sneuvelen, enkele dagen voor de Duitse overval. Zij slaen oltenden voor drie veldbaan hun leven.

Oprichting regement „Prinses Irene“

VOOR het 1946 werden in het kader van de opbouw van het manschappen Nederlandse leger vijftien Regimenten Indiantie opgericht. Daarvoor bevond zich ook een Indianteregiment „Prinses Irene“, dat Arnhem als standplaats kreeg. De bij dit Regiment aangesloten dienstplichtigen van de Heiliging 1945 vormden het 3e Bataljon „Prinses Irene“, dat als onderdeel van de 1e Divisie „Deenember“ in het na-jaar van 1946 naar Indonesië werd verscheept. In de volgende jaren werden uit dienstplichtigen van de herna komen: de luitningen steeds nieuwe Bataljons gevormd, die naar Indonesië werden uitgezonden: het 4e Bataljon als onderdeel van de 2e Divisie, het 5e Bataljon als deel van de 3e Divisie, het 6e Bataljon als deel van de F.Brigade, het 7e Bataljon, deel uitmakende van de HeB-Brigade. Deze bataljons zijn, na een eerste dienstdag in Indonesië in Nederland terugkeerd en gemobiliseerd. Zij lieten 92 doden achter, die rusten op de eewelden van de Antipelen.

Garderegiment

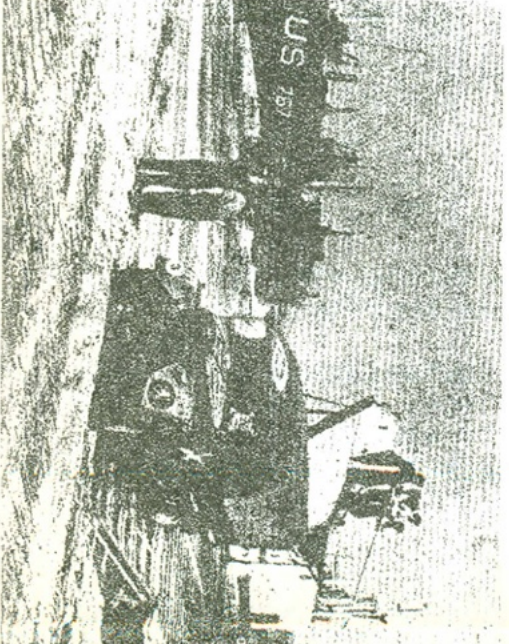
OP 1 Juni 1946 viel het Regiment een grote eer te beurt. Het werd bij Koninklijk Besluit verhooven tot Garderegiment. H.M.K. Prinses Juliana, koningin der Nederlanden, in een openbare maats H.M. Koningin Wilhelmina, zachte het wenselijk, het Regiment een maan te geven, welke duidt op de bijzondere betrekking, waarin dit Regiment staat tot het Koninklijke Hans.

Het is duidelijk, dat deze zekname

maanden bracht zij door op de Zeeuwe-elanden. Op Noord-Beveland maakt zij o.a. een sterke Duitse afdeling onschadelijk. De laatste gelde was de bij Hebel, waar de Brigade een bruggehoofd vormde Noord van de Maas. Op Dinsdag 8 Mei 1945 deed de Brigade haar laatste intocht in „Gravenhage“. Twee maanden later werd zij, op de binnenplaats van de Prinses Juliana-kazerne aldaar onthoorden. Bij deze gelegenheid bechte Z.K.H. de Prins der Nederlanden de versterken van de Militaire Willemsorde 4e Klasse aan het vaandel en reikte onderscheidigen uit aan officieren, onderschietelieren en manschappen van de Brigade. De Prins zede:

Gedektig zullen de tradities, welke gij in de maanden van strijd op het Continent hebt overleven, niet verlaten gaan. Uit de Brigade zal onder meer Regeernd worden die kern voor het Regiment Prinses Irene, een Regiment, dat om. Ue vaandel zal worden gevormd en op Ue traditie zal voortdruwen.

Vooruitgion van de Irene-Brigade de worden op het invaaderstrand aan wal greden

onderschieting het Regiment ten dege viel op grond van de voortvrijdike wijze, waarop de Kon. Ned. Leger Prinses Irene, waarvan het Regement de traditie voortvree, inderdaad haar haak heeft voort. Het is goed, in dit verband nog even te vermelden dat deen officiervergehoold zijn de ombrengen van het Garderegiment te dringen, die bij Koninklijk Besluit bij het Garderegiment als zodanig zijn benoemd. Wanneer thans militairen van het Garderegiment uitrukken, dan zeg de man in de straat: „Daar gaat de Irene-Brigade“. Dit is dus niet juist. De Brigade werd reeds in 1945 opgeheven. In 1946 werd het Regiment Prinses Irene opgericht. Maar: dit Regiment is de drager van de tradities der Brigade. Zijn vaandel is het roemrijke vaandel van de Brigade, gestreeft met de Militaire Willemsorde en waarop de volgende plaatsnamen vermeld staan: St. Come, Pont Audemer, Boeningen, Tilburg en Hebel. Het was de Brigade die daar streef. Het is het Garderegiment, dat de tradities van de Brigade voortzet. Zoals het ook voortzet de tradities van het voormalige 4e Regiment Indiantie, redon waarom Regiment Indiantie „Valkenburg 1949“ in het Vaandel verwoord staan. Onderdelen van 4 R.I. hebben zich in Nederland van 1949 op dit veldgevecht zeer noedig gevoeld.

Ondelken van de Brigade kan men, als zij in uniform zijn gekleed, onmiddellijk herkennen aan het Duitkoord op hun battle-dress, dat orange-blauw geelouken is. Dit gekleurde flutkoord bekrcht, dat de drager tussen 8 Augustus en 21 September 1941 onafgebroken tot het operatieve deel van de Brigade heeft gehoord. Men vindt thans de oudleiden van de Brigade bij alle onderdelen van de Nederlandse strijdkrachten. Bij het Garderegiment zelf dienen er op het open-blik zes, nl. de kapiteins Schap, Smoor en Vieringh, de adjudant Franse, de sergeant-ij klasse Hoving en de korporaal Theunissen.

DE GTT, EEN VEELZIJDIG VOERTUIG UIT DE USSR

Zoals in veel landen gebruikelijk is, is er ook in de USSR een afstamming aan te wijzen van diverse voertuigen, een zogenaamde familie.

In de USSR begon dat met de PINGUIN, een rupsvoertuig dat speciaal bedoeld was voor gebruik in poolstreken. De afstammelingen van dit voertuig zijn niet altijd even duidelijk, maar bestaan onder andere uit de PT-76, de BTR-50, de ASU-85, de tsjechische OT-62 TOPAS, de BMP-1 ZSU-23-4 en de voertuigen die zijn uitgerust met de GAINFUL en de FROG-raketsystemen.

De laatste loot aan deze familieboom is de GT M-1970 zoals het voertuig eerst in NATO-kringen werd genoemd en dat nu bekend is als de GTT. Dit voertuig werd voor het eerst gesignaleerd in 1970 en de levering aan de troepen begon in 1971/72.

Toen de BMP-1 (BMP-76PB) in dienst werd gesteld in 1976 was de USSR voorzien van een uitstekend infanteriegevechtsvoertuig met goede eigenschappen. Hieruit volgde echter dat de BMP-1 een relatief kostbaar voertuig is geworden en daardoor alleen aan de fronttroepen ter beschikking wordt gesteld.

Hierom was het nodig dat er een gepantserd personeelvoertuig werd ontwikkeld om naast de BMP-1 te worden ingezet, maar dat economisch, gemakkelijk in grote getalen te produceren moest zijn en bovendien een aantal verschillende taken moest kunnen vervullen.

Het standaard voertuig in de landen van het Warschau-pact was de BTR-50 en de daarvan afgeleiden, deze begonnen echter de tand des tijds te voelen. De eerste van deze voertuigen kwam dan ook in 1957 in dienst. Zij hadden geen ondersteunend wapen in de toren en waren gezien in het licht van de huidige afmetingen buitensporig groot.

Door modernisering zou wel een 20mm kanon kunnen worden aangebracht, zoals bij de TOPAS maar dan bleef het voertuig toch oud.

Het logische gevolg was een compleet nieuw voertuig en het was onvermijdelijk dat dit een afstammeling was van de PT-76 familie, wegens de noodzakelijke standarisatie.

Het complete rijwerk van de PT-76 werd overgenomen, een Christie loopwerk met zes grote loopwielen en geen toprollen. De rupsen zijn echter veel breder dan die van de PT-76 en van een totaal andere constructie.

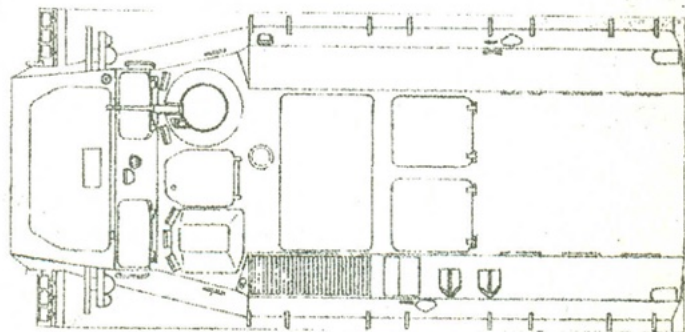
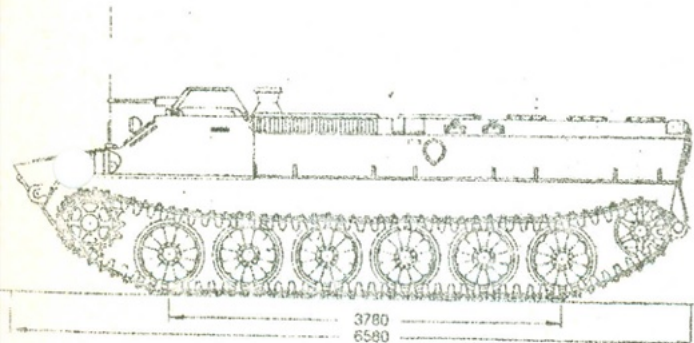
De romp lijkt erg veel op die van de PT-76 met weglating van de toren en de hydrojets. Het voertuig kan wel varen maar de voortstuwing gaat dan op de rupsband.

Door het weglaten van de toren is een grote gewichtsbesparing verkregen waardoor het gevechtsgewicht ligt op ongeveer 10 ton.

De lengte is 6,35 m wat iets kleiner is als de 6,91 van de BMD-1, maar de grootste beperking in maten ligt wel in de breedte, deze is 2,80 m en dat in vergelijking met de 3,18 m van de BMD-1. De hoogte is gelijk aan die van de PT-76.

De transportcapaciteit is kleiner dan die van de BTR-50 maar beduidend groter dan de BMD-1, in de GTT kunnen 13 mensen worden vervoerd bestaande uit een chauffeur, een schutter en een commandant met 10 soldaten, deze zitten rug aan rug zoals in de BMP-1. Hoewel het gevechtscompartiment groter is dan de BMP-1 is het naar westerse begrippen niet comfortabel.

De chauffeur zit links en heeft een grote afsluitbare opening. De stalen afsluitplaat is voorzien van drie periscopen die ook weer beschermd zijn met stalen plaatjes. Ook aan zijn linkerkant zit een opening. De schutter zit rechts en heeft dezelfde mogelijkheden om naar buiten te kijken als de chauffeur, de commandant zit tussenin, iets naar achteren geplaatst en heeft bij een gesloten voertuig een wat beperkt gezichtsveld, maar bij open voertuig heeft hij een groot luik.

De gevechtsgroep heeft twee deuren en twee luiken ter beschikking om het voertuig te verlaten en om binnen te komen, zij kunnen van binnen uit het voertuig de wapens gebruiken, maar slechts 4 man gelijktijdig. Het éénpersoonstorentje heeft een bewapening van een 7.62mm machinegeweer en is identiek aan dat van de BTR-60PB en de BTR-40PB-2.

De theoretische vuursnelheid is 650 sch/minuut en in de praktijk is dat 250 sch/min. Het bereik is 1.100 meter met een mondingssnelheid van 825m/sec.

De krachtbron in de GTT is gelijk aan die van de BMP-1. Dat is een zescilinderlijnmotor watergekoeld met een vermogen van 250 pk.

Deze motor is ontwikkeld uit de motor van de PT-76 die een vermogen levert van 240 pk.

De snelheid op de weg is 55 km/uur wat voldoende is om de BMP-1 bij te houden, iets waarmee de BTR-50PK veel moeite had met een top snelheid van 44 km/uur.

De GTT is zonder voorbereidingen amfibisch, maar omdat er geen hydrojets ingebouwd zijn is de snelheid in het water met behulp van de tracks maar $\pm$ 5 km/uur. De staphoogte is 1,10 meter en de overschreidings breedte is 2,80 meter terwijl de helling 70% kan bedragen.

Door de lage gronddruk, dankzij het lagere gewicht en de bredere rupsbanden en het extra motorvermogen is de GTT een grote vooruitgang in vergelijking met de BTR-50.

Het gebruik van de GTT beperkt zich niet tot personeelsvervoer maar ook als artillerietrekker en mortiertrekker, commandovoertuig en bevoorradingsvoertuig als artillerieobservatiepost behoren tot de gebruiksmogelijkheden.

KETTENKRAFTRAD SDKFZ 2

Er zijn tijdens de tweede wereldoorlog een aantal voertuigen gebouwd die een bijzonder uiterlijk hadden. De meeste van deze voertuigen kwamen niet verder dan het experimentele stadium of de productieaantallen kwamen niet boven de 10 stuks uit.

Een van de weinige uitzonderingen op dit verhaal was, zoals hij eerst officieel heette "Kleiner Kettenkraftwagen" of zoals hij de geschiedenis is ingegaan "Kettenkrad" (HK-101)

De noodzaak tot ontwikkeling ontstond eigenlijk tegelijkertijd met de opkomst van de parachutisten die behoefte hadden om anti-tank geschut te transporteren op of naar het gevechtsterrein.

Om dit transport mogelijk te maken moest er een licht en toch sterk vervoermiddel komen. De eerste proefnemingen bestonden uit het trekken met een motor met zijspan maar in het terrein bleek deze te weinig trekkracht te kunnen ontwikkelen.

Eind 1939 werd aan NSU de opdracht gegeven om een licht maar sterk voertuig te ontwikkelen.

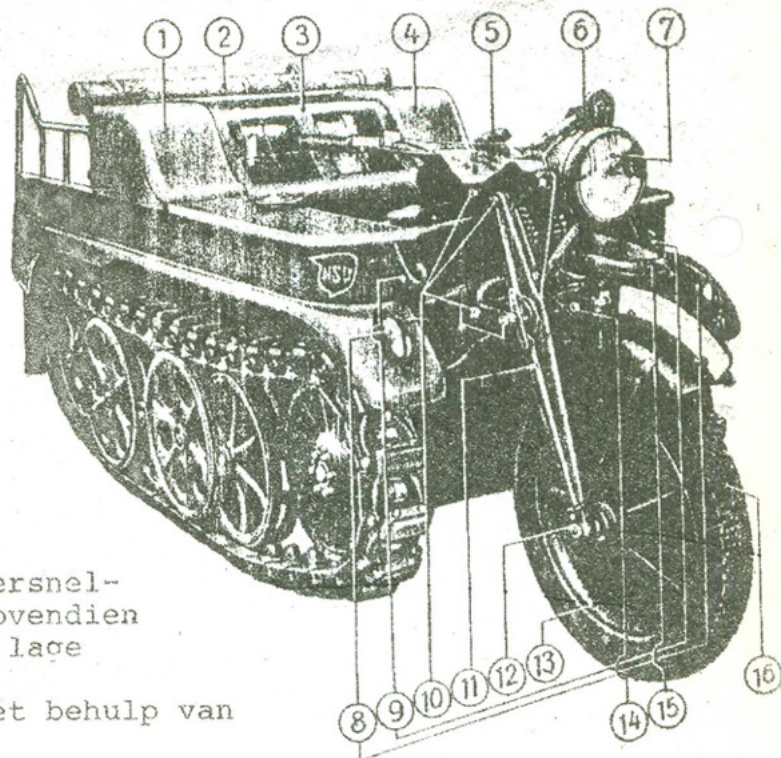
Het testmodel werd in 1940 afgeleverd, en op 31 juli 1940 verscheen de eerste officiële gebruiksaanwijzing voor het gebruik bij de troepen.

De officiële datum van in gebruik nemen bij de troepen is echter 7 juni 1941 terwijl de onderdelenlijst als datum heeft 3 mei 1941.

De opbouw van het voertuig laat zien dat de voorzijde, het voorwiel met de voorvork en het stuur direct afkomstig zijn van de NSU-motorfiets. De rest is eigenlijk een verkleinde uitgave van de halfrupsvoertuigen zoals die toen werden gebruikt. De chauffeur zit in een gesloten kuip met direct achter zich de motor achter deze motor zijn twee zitplaatsen aangebracht zodanig dat de passagiers naar achteren kijken.

De motor is een Opel Olympia met een cilinderinhoud van 1.478 cc en ontwikkeld een vermogen van 36 pk/3.400 tpm. De motor is vloeistofgekoeld d.m.v. geforceerde koeling, dit was nodig omdat de rijwind niet gemakkelijk bij de geheel ingebouwde motor kan komen.

- 1, Opbergplaats en zekeringen.
- 2, Beschermzeil
- 3, Motorklep
- 4, Opbergruimte voor papieren e.d.
- 5, Stelknop stuurdemper
- 6, Schakelaar schijnwerper
- 7, Schijnwerper
- 8, Zijverlichting
- 9, Trekhaak
- 10, Voorvorkbouten
- 11, Voorvork
- 12, Voorwielas
- 13, Voorwiel
- 14, Smeernippel
- 15, Verduisteringsschijnwerper
- 16, Voorwielband.

Het voertuig was voorzien van drie versnellingen vooruit en een achteruit en bovendien kon men met een tussenbak de hoge en lage gearing inschakelen.

De vering van de achterwielen ging met behulp van torsiestaven.

De brandstoftanks waren aan weerszijden van de chauffeur geplaatst en hebben een totaal inhoud van 42 liter.

Op 5 juni 1941 was de parachutistenbrigade "Ramcke" uitgerust met de Kettenkrad en begon daarmee de invasie van Kreta. Voor de eerste maal in de geschiedenis waren parachutisten er in geslaagd om een eiland te veroveren

Maar door het grote verlies aan manschappen was de inzet van parachutisten zeer beperkt geworden. Hierdoor verloor het Kettenkrad zijn oorspronkelijke bestemming.

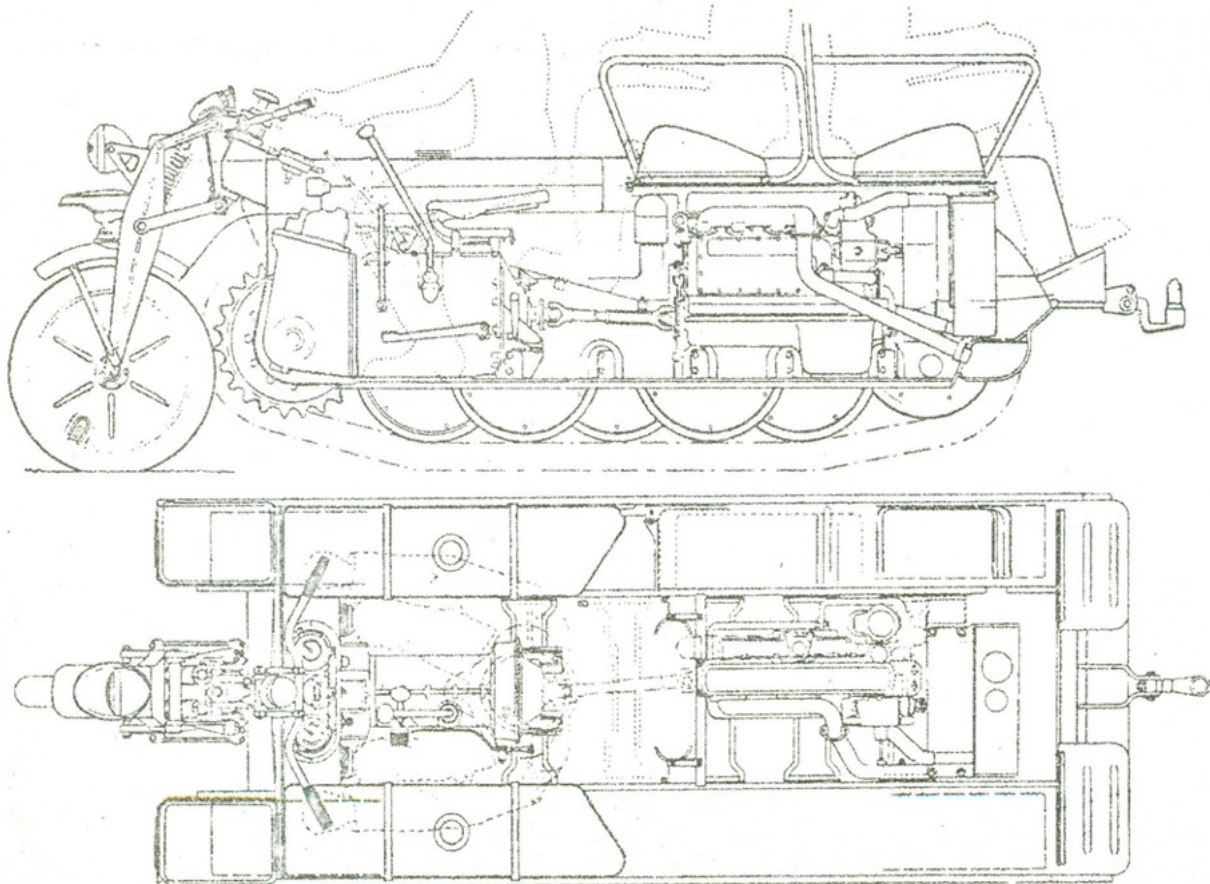
door de onvergelykbare terreinvaardigheid werd hij echter een geliefkoosd vervoermiddel bij het leger. De produktie die men eerst had willen stoppen werd in 1943 weer sterk opgevoerd tot er einde 1944 een totaal van 8.345 stuks waren gefabriceerd.

Een aantal exemplaren werden uitgerust met een zwaardere motor maartot massaproduktie hiervan is het nooit gekomen

De Kettenkrad werd vaak voorzien van een klein aanhangwagentje.

Technische gegevens:

Gevechtsgewicht	: 1560 kg
Eigen gewicht	: 1235 kg
Gronddruk rubberblokken op de weg	: 3,75 kg/cm ²
Gronddruk volledig rupscontact	: 0,61 kg/cm ²
Gewicht aanhanglast	: 450 kg
Kruissnelheid	: 61,5 km/uur
Topsnelheid	: 70 km/uur
Bereik met gevulde tanks	: 250 km
Helling met aanhanger	: 12°
Helling zonder aanhanger	: 24°
Langte over alles	: 3000 mm
breedte over alles	: 1000 mm
Hoogte	: 1200 mm
Rupsbreedte	: 816 mm
Draaicirkel	: 4 m
Brandstofvoorraad	: 42 liter
Olievoorraad	: 3,2 liter
Koelvloeistof	: 14 liter

Tijdens een parade op het Rode Plein in Moskou verscheen op 7 november 1965 een voor de westerse waarnemers geheel nieuw voertuig.

Het was de Zenitnaja Samchdnaja Ustanovka, wat in gewoon Nederlands betekend zelfrijdend lucht doelgeschut.

De onderzijde is gebaseerd op de PT-76 amfibische tank, voorzien van zes loopwielen en het aandrijfwiel aan de achterzijde. Dezelfde rupsen als de PT-76 worden gebruikt evenals de torsievering.

De romp is geheel gelast, de chauffeur zit linksvoorin, de toren staat centraal en de motor en aandrijving zitten aan de achterzijde.

De chauffeur is van een windscherm voorzien, dat ingeval van actie bedekt wordt met een stalen afdekking. Deze afdekplaat is uitgerust met een periscoop type BM-130, deze wordt tijdens nachtelijke acties vervangen door de BM-190 infra-rood kijker, terwijl twee infra-rode lampen type FG-125 aan weerszijden op het voertuig zijn gemonteerd.

Voor wat zicht naar links en rechts zorgen twee dikke glazen blokken die in de zijwanden zijn aangebracht en kunnen worden afgedekt.

Als krachtbron dient een zes-cilinderlijnmotor, type P-54W-2 diesel. Deze watergekoelde motor levert bij 1800 tpm 240 pk, waardoor de ZSU 23-4 een maximum snelheid van 44 km/uur kan bereiken.

Met de brandstofvoorraad van 250 liter kan een afstand van ongeveer 260 km worden afgelegd over de weg. Een verbruik van 96 liter op 100 km.

Het voertuig heeft een lengte van 6,30 meter, een breedte van 2,95 meter en als de radar is ingeklapt een hoogte van 2,25 meter.

De rupsbreedte is 36 cm en de contactlengte (de lengte van de rupsband die in aanraking is met de grond) is 3,80 meter.

De bodemvrijheid is 0,40 meter en de staphoogte is 1,10 meter.

Als overschrijding is 2,80 meter te behalen en waden kan het voertuig tot een diepte van 1,07 meter.

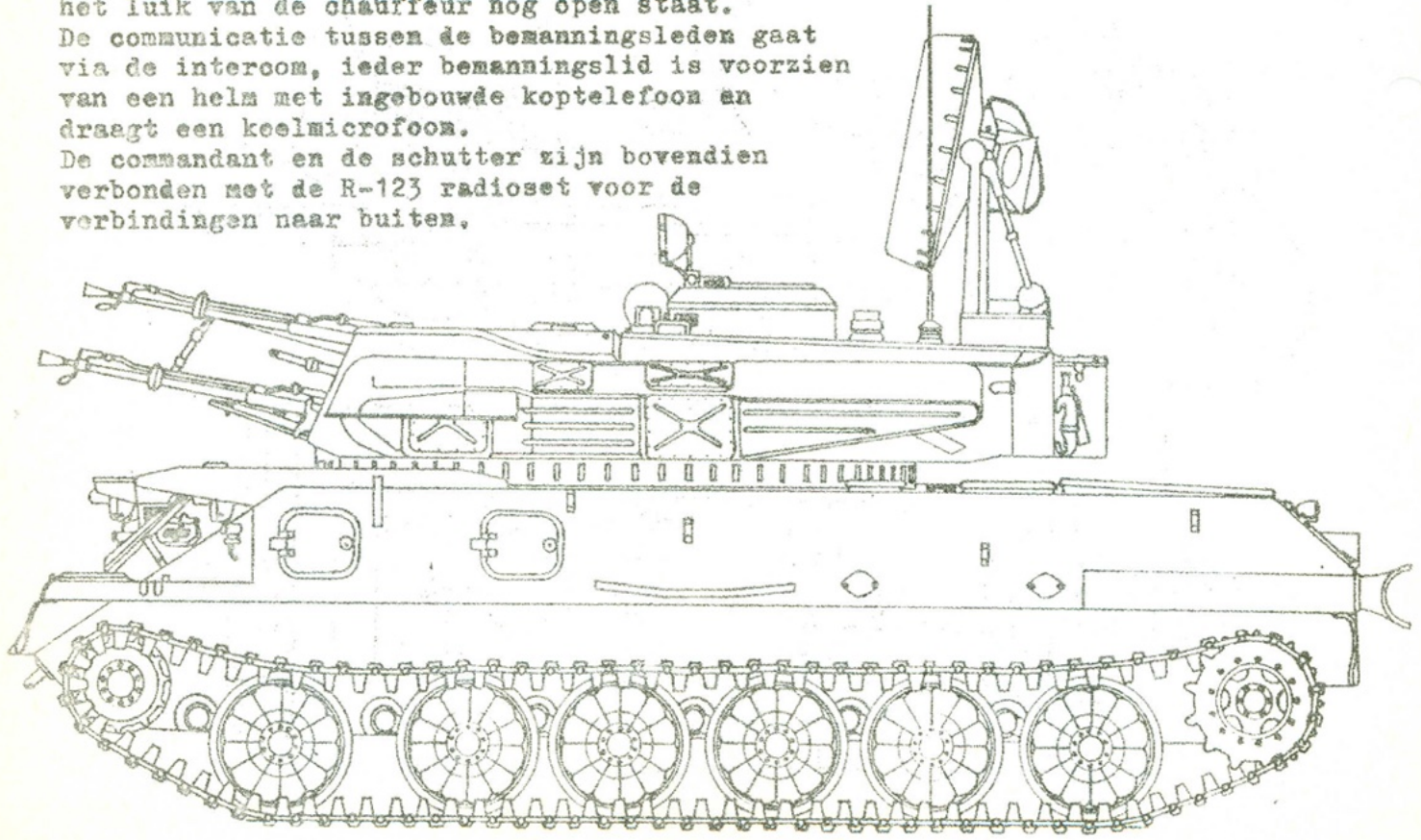
Een helling van 30° is te beklimmen en de maximale terreinsnelheid is 30 km/uur.

De bepantsering varieert van 10 tot 15 mm.

Een speciale beveiliging voorkomt dat het geschut kan worden afgevuurd als het luik van de chauffeur nog open staat.

De communicatie tussen de bemanningsleden gaat via de intercom, ieder bemanningslid is voorzien van een helm met ingebouwde koptelefoon en draagt een keelmicrofoon.

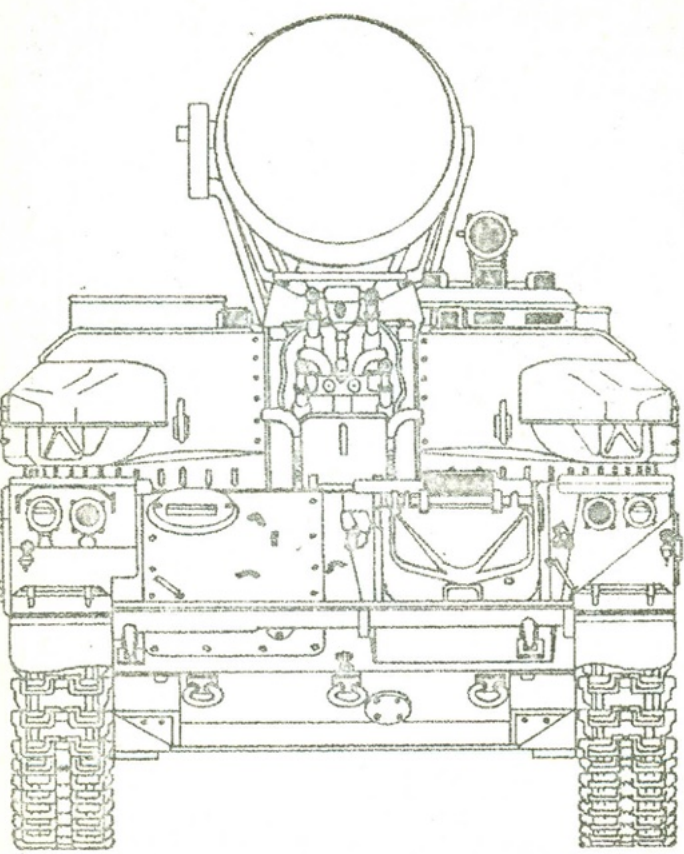
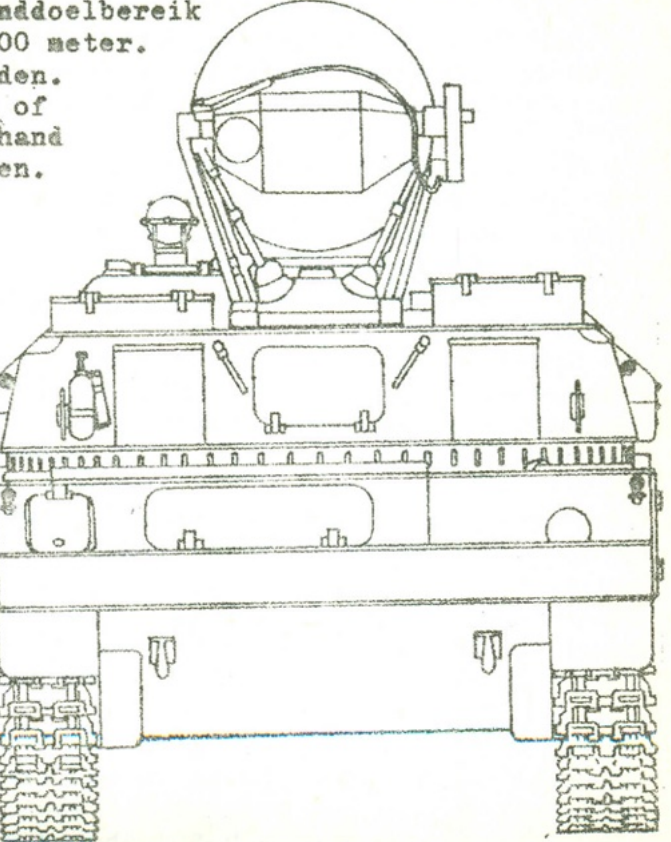
De commandant en de schutter zijn bovendien verbonden met de R-123 radioset voor de verbindingen naar buiten.

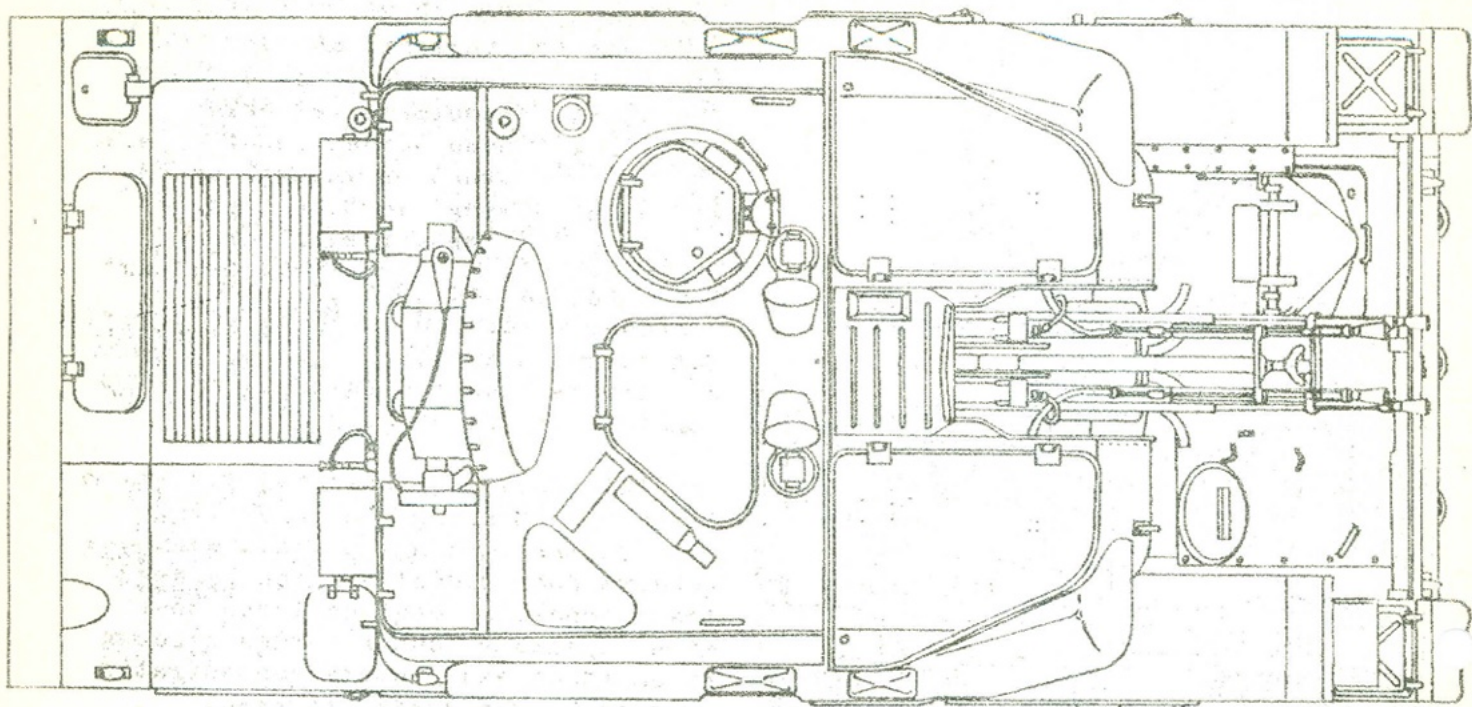
De vuurkracht van de ZSU-23-4 is gebaseerd op vier ZU-23 luchtdoelkanonnen, met dat verschil dat de kanonnen van de ZSU 23-4 watergekoeld worden en die van de normale getrokken dubbele kanonnen worden luchtgekoeld. De werking berust op gasdruk en de afsluiter beweegt verticaal en ontsluit in benedenwaartse richting. De theoretische vuusnelheid bedraagt 1000 schoten per loop per minuut. Hierdoor worden 4000 schote afgevuurd. Een enorme hoeveelheid als je bedenkt dat het amerikaanse Vulcankanon 3000 schoten per minuut afvuurt.

Een interessant gegeven bij dit kanon is de mogelijkheid van zowel links als rechtse voeding. De munitieaanvoer gebeurt door middel van een band met losse schakels zodat de lopen zeer dicht op elkaar konden worden gebouwd en daardoor een grotere concentratie vuurkracht kan worden gegeven. Normaal worden er 2.000 schoten aan munitievoorraad meegenomen. De normale volgorde van granaten is drie stuks fragmentatie/hoog-explosief

De normale volgorde van granaten is drie stuks fragmentatie/hoog-explosief brand/lichtspoorgranaat gevolgd door 1 stuks pantserdoorborend/brand/lichtspoor granaat. De HEI weegt 190 gram en de API weegt 189 gram. De mondingssnelheid van het geschut is 970 m/sec wat resulteerd in een effectief bereik van ongeveer 2.500 meter. De pantserdoorborende patroon zal op 500 meter nog door 25 mm pantserstaal gaan. Normaal worden tegen gronddoelen vuurstoten afgegeven van 5 -10 schoten per loop en tegen snelvliegende luchtdoelen tot 50 schoten per loop. Het maximale horizontale vuurbereik is 7.000 meter en het maximale verticale vuurbereik is 5.100 meter. Effectief gronddoelbereik is $\pm$ 2.000meter en tegen luchtdoelen 2.500 meter. De elevatie varieert van -4 tot + 85 graden. Gedurende het afvuren kunnen de kanonnen of automatisch, door de computer of met de hand worden gericht, door middel van handwielen. Tijdens het vuren op luchtdoelen is het gebruikelijk dat het vuren geheel automatisch radargestuurd gebeurt. De radar zorgt voor het zoeken, oppakken automatisch volgen en het vaststellen van het doel met afstand en hoek t.o.v het voertuig. De radar uitrusting en de controle panelen zijn in de toren geplaatst voor de radaroperator. De antenne staat op een speciaal onderstel op de toren en kan tijdens transport naar achteren worden gedraaid en neergeklapt worden.

brand/lichtspoorgranaat gevolgd door 1 stuks pantserdoorborend/brand/lichtspoor granaat. De HEI weegt 190 gram en de API weegt 189 gram. De mondingssnelheid van het geschut is 970 m/sec wat resulteerd in een effectief bereik van ongeveer 2.500 meter. De pantserdoorborende patroon zal op 500 meter nog door 25 mm pantserstaal gaan. Normaal worden tegen gronddoelen vuurstoten afgegeven van 5 -10 schoten per loop en tegen snelvliegende luchtdoelen tot 50 schoten per loop. Het maximale horizontale vuurbereik is 7.000 meter en het maximale verticale vuurbereik is 5.100 meter. Effectief gronddoelbereik is $\pm$ 2.000meter en tegen luchtdoelen 2.500 meter. De elevatie varieert van -4 tot + 85 graden. Gedurende het afvuren kunnen de kanonnen of automatisch, door de computer of met de hand worden gericht, door middel van handwielen. Tijdens het vuren op luchtdoelen is het gebruikelijk dat het vuren geheel automatisch radargestuurd gebeurt. De radar zorgt voor het zoeken, oppakken automatisch volgen en het vaststellen van het doel met afstand en hoek t.o.v het voertuig. De radar uitrusting en de controle panelen zijn in de toren geplaatst voor de radaroperator. De antenne staat op een speciaal onderstel op de toren en kan tijdens transport naar achteren worden gedraaid en neergeklapt worden. De antenne bestaat uit een parabolisch gevormde reflector afgedekt met een scherm dat radiogolven ongehinderd laat passeren. De NATO-code van de B-76 radar is Gun Dish en werkt op de Ku-band met een bereik van 20 km voor zowel het opsporen als volgen van het doel.

BOVENAANZICHT VAN DE ZSU 23-4 (SHILKA) 1:35

De Gun Dish radar is niet voorzien van IFF (Identify Friend or Foe) een herkenningssignaal dat wordt afgegeven door het vliegtuig zodat het niet door eigen geschut wordt getroffen. In een omgeving waar elektronische oorlogvoering wordt toegepast is de radar onbruikbaar en zal men overgaan tot het optisch richten. Het geschut is gekoppeld aan de optische richtmiddelen en zal deze blijven volgen met behulp van een soort stuwbekrachtiging.

De benodigde hoeveelheid energie voor radar, computer en dergelijke wordt geleverd door een hulpmotor, de DG4M1 gasturbine waarop een aantal wissel- en gelijkstroomgenerators zijn aangebracht.

Als tijdens acties een doel wordt onderkent schakelt de radaroperator over naar automatisch. De doelcoördinaten worden dan direct vanaf de radar in de computer gebracht, om de schootshoek te bepalen. De commandant of de schutter kunnen het vuur openen als de computer een signaal geeft.

De ZSU 23-4 heeft een zekere mate van beveiliging tegen het schadelijke effect van atomaire wapens. Het is uitgerust met een beschermingslaag en brandblusuitrusting. Door een speciale filter/ventilatieuitrusting wordt radioactieve stof van de lucht gescheiden. Door overdruk wordt het binnendringen van besmette lucht door eventuele kieren voorkomen.

De ZSU-23-4 of SHILKA zoals hij door de Sovjets wordt genoemd was tijdens de oktoberoorlog in 1973 verantwoordelijk voor het neerhalen van de meeste Israëlische vliegtuigen, vooral omdat er toen nog geen elektronische tegenmaatregelen tegen de Gun Dish radar waren.

Na het buitmaken van een aantal van deze voertuigen, zijn er in Israël en de Verenigde Staten uitgebreide proeven gedaan om de radar te elimineren. Gezien de resultaten in de laatste veldslagen is men daar behoorlijk in geslaagd.

De bemanning bestaat uit vier man: de commandant links in de toren, de chauffeur, links voorin het voertuig, de radar-operator rechtsachterin de toren en de zoeker/schutter naast de commandant rechts voorin de toren.

Er zijn van het voertuig geen varianten bekend. De voertuigen in de USA staan in Aberdeen Proving Ground op een afgesloten gedeelte.

Voor oefeningen met buitgemaakt materieel z.g. OPFOR (Opposite Forces) wordt gebruik gemaakt van de M-551 Sheridan met een semi opbouw. (Misschien een idee voor de scratch-bouwers onder ons?)

EEN BEZOEK AAN HET IMPERIAL WAR MUSEUM.

Een van onze leden, Walter Russ, onze bekende cartoonist, heeft kortgeleden een bezoek gebracht aan het Imperial War Museum.

U kent het vast wel door de bijdragen aan bijna ieder boek over onze hobby, bij een aantal foto's staat dan IWM met een nummer.

Walter had er meer van verwacht, hier volgt een verslag.

Het was een groot gebouw met verschillende verdiepingen. Alleen de begane grond en de kelder waren opengesteld voor het publiek, ik neem aan dat op de bovenste verdieping het beroemde archief was.

Op dat moment was er een expositie over dieren in de oorlog. Hier kwam ik erachter dat in de eerste wereldoorlog, de postduiven met dwangbuizen aan werden gedropt.

Er stonden wat poppen met uniformen, waaronder de kleding van "Lawrence of Arabie" Wat tanks betreft stond er een opengewerkte Mark IV uit WO1, een Marder III en een houwitser op Sherman onderstel.

Verder stonden er wat vliegtuigen en ook 3 persoonlijke vrachtwagens van Montgomery nl. een kaartenwagen, een leefwagen en een slaapwagen.

Ook was er een museum-shop waar ze honderden ansichtkaarten en posters hadden.

Ook is Walter in een museum in Whithall geweest (naast de wisseling van de wacht waar grote 1:1 diorama's gemaakt waren met vliegtuigen en voertuigen.

NIEUWTJES:

De Zwitserse regering heeft besloten om 210 stuks Leopard 2 tanks aan te schaffen, pas dus op tijdens uw bergwandelingen. 35 stuks zullen worden gebouwd bij Krauss Maffei en de overige door Buerhle-Oerlikon.

Door dit contract is er voor 1000 man gedurende 8 jaar werk en bovendien zal hierdoor de niet zo rooskleurige economisch situatie bij Oerlikon verbeteren.

Saab-Scania heeft van Iran opdracht gekregen om 2000 trucks met een waarde van 600 miljoen Zweedse kronen te leveren.

De auto's zijn vooruit betaald.

Libanon heeft 35 stuks M-48A5 tanks gekocht van de USA, deze komen bij de 137 stuks die de USA Marines hadden achtergelaten toen zij uit Beiroet vertrokken.

Libanon heeft bovendien nog een bataljon AMX-13 tanks en een paar Saladin pantserwagens (FV 601) naast de ongeveer 400 stuks M-113's.

De 75 stuks AMX-30 tanks van Venezuela zullen worden gemoderniseerd.

De modernisatie zal gebeuren in een daarvoor te bouwen nieuwe fabriek onder leiding van de Spaanse fabriek Empresa Nacional die al meer dan 10 jaar de AMX-30 in licentie bouwt. Er is reeds gestart met de modernisatie van de ongeveer 300 stuks Spaanse AMX-30 tanks

Brazilië is bezig met de ontwikkeling van een eigen middelzware tank.

Op dit moment bestaat de bewapening uit ongeveer 75 stuks M-4, 350 stuks M-3 en 300 stuks M-41B lichte tanks.

Uit Spanje komen geruchten dat er een nieuwe tank zal worden ontwikkeld. De naam is al bekend, de Lince. Als basis zal de Westduitse Leopard 2 worden aangehouden. De Lince zal echter lichter zijn

Een nieuwe tank uit Zuid Korea de XK-1 heeft in december de fabriek voor verder proefnemingen verlaten in december. De XK-1 wordt in de USA gemaakt door General Dynamics. Er mogen volgens het contract geen informatie of foto's van de voertuigen worden vrijgegeven. De weinige gegevens die uitlekken geven aan dat het voertuig ongeveer 3/4 van de Abrams is in afmetingen. Voorzien van een 105mm kanon zal de vuurkracht nagenoeg gelijk zijn aan de bekende voertuigen. Als de prototypen voldoen zal de productie in Zuid-Korea worden gestart.

In Israël wordt een "nieuw" pantservoertuig gebruikt bij de troepen in Libanon. Het voertuig dat de voordelen combineert van een tank en een infanterie voertuig is niets anders dan een Centurion Tank waarvan de toren is verwijderd. Het is voor infanterie patrouilles aangepast door het aanbrengen van machinegeweren en andere infanterie benodigdheden. Deze uitvoering is veel minder gevoelig voor aanvallen van guerilla's en mijnen dan de alom bekende M113. De originele Centurion bepantsering geeft een grotere bescherming en het brede chassis zorgt voor een stabiel schietplatform.

In Egypte wordt een fabriek in gereedheid gebracht om adequate reparaties en onderhoud te kunnen uitvoeren aan de M-60A3 tank. Vooral het ITFCS heeft verfijnde apparatuur nodig om te kunnen worden afgesteld. (Integrated Tank Fire Control System) In 1980 heeft Egypte een order geplaatst voor 244 stuks M-60A3 tanks, dit aantal is later uitgebreid tot 659 voertuigen

VERSLAG VAN DE BIJeenKOMST 19 MEI.

Op zaterdag 19 mei was er een regionale bijeenkomst in Hoogvliet. Anna Marie en Joop van der Weerden verleenden gastvrijheid aan de TWENOTTERS. In totaal waren 8 leden aanwezig. Naar ons idee laten de leden in West Nederland regio Rotterdam niet zoveel gelegen liggen aan hun hobby. Het is de bedoeling dat door deze bijeenkomsten wetenswaardigheden kunnen worden uitgewisseld en dat men op de hoogte raakt van bouwtechnieken zoals die door anderen wordt gebruikt. Bovendien kom je er op dergelijke bijeenkomsten achter wat de gemeenschappelijk interessen zijn zodat een tankhobbyist geen eenzaam figuur hoeft te zijn met zijn hobby als er gelijkgestemde mensen in zijn buurt zitten. Het was door de verzameling en inzet van de gastheer een gezellige middag. Joop heeft als specialisatie Duits materieel WWII met een grote hoeveelheid achtergrondinformatie door boeken en uniformstukken en eretekens. Bovendien waren er dia's van de reis naar Brussel. Andere leden hadden modellen meegebracht, die vooral door hun detaillering aandacht vroegen. Door de goede verzorging verkwikt namen wij tevreden afscheid.

INHOUDSOPGAVE.

Van de redactie	pag 1
Bijeenkomsten	pag 1
Regionale bijeenkomst Haarlem	pag 2
Excursie naar MUNSTER	pag 3
Ledenlijst	pag 4
Vraag en aanbod	pag 4
Airfix RAF voertuigen	pag 5 F. Weisfelt.
Prinses IRENE BRIGADE	pag 6
GTT USSR	pag 8
Kettenkraftrad SDKPZ 2	pag 10
ZSU 23-4 USSR	pag 12
Imperial War Museum	pag 15
Nieuwtjes	pag 16 + 15
Bijeenkomst Hoogvliet	pag 16